

Ona yurti - oltin beshig

TONG yulduzi

N: 11
(66500)

2005-yil
14 - 20 - mart

Gazeta 1929-yil
1-avgustdan chiqqan
boshlagan

O'zbekiston bolalari
va o'smirlarining gazetasi

Muassislar:

O'ZBEKISTON MATBUOT VA AXBOROT AGENTLIGI,
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI,
«KAMOLOT» YOSHLAR IJTIMOY HARAKATI,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» HUKUMATGA QARASHLI BO'LMAGAN XALQARO XAYRIYA JAMG'ARMASI.

HAMMANING ONASI YONIDA BO'LSIN

«Tong yulduzi» gazetasi men uchun qanchalik azizligini bilsangiz edi. Uning har bir sonini qo'limga olganimga xuddi qarshimda Nazokat oyijonim turgandek bo'ladi. Lablarim ona so'zini pichirlab, ko'zlarim quvonchdan porlab ketadi. Chunki volidam ushbu tahririyatda qator yillar mobaynida ishlab kelganlar. Ish bilarmon, uddaburon, muloyim va so'zlari shirin oyijonimiz men va ukalarim uchun hamisha ibrat bo'lib kelganlar. Onasiz hayot kechirish og'ir bo'larkan. Ayniqsa, kichkina ukam ularni qo'msab, kechalari yig'lab chiqadi. Oллоhga shukr, buvijonimiz Saodat aya ularning yo'qligini bildirmasdan biz 6 nafar farzandni oq yuvib, oq tarab tarbiyalamoqdalar. O'zim ham ukalarimga bosh-qosh bo'lib, oyijonimning o'rnini bilintirmaslikka intilaman. Yoshligimdan she'r yozishga qiziqardim. Ularni birinchi tinglovchisi-yu baholovchisi ham oyim edilar.

Bugun sevimli «Tong yulduzi» gazetasi orqali volidamning yorqin xotirasiga bag'ishlangan she'rimni tengdoshlarim hukmiga havola qilmoqchiman.

ONA

Ona so'zi naqadar,
Yogimlidir onajon.
Qayta-qayta aytсам ham,
Yogimlidir, jonajon.
Mehringizga to'ymadim,
Dil so'zlarim aytolmay.
Funlar yig'laydi ukam,
Eh, sizni qaytarolmay.
Atrofimda odamlar,
Sizning o'ringiz boshqa.
Shuncha hasrat, malomat,
Yog'ilmu yosh boshqa?...
She'r bitaman men bugun,
Bag'ishlab onam uchun.
Aqlli qiz bo'laman,
Bag'ishlab barcha kuchim.

Kamola TILLAYEVA,

poytaxtimizdagi 247- maktabning 8-«V» sinf o'quvchisi.

QOSHLARIM O'SMANI SOG'INSA...

Xayriyat, gullarning ifori,
Qo'msagan dimog'im to'yidirdi.
Xayriyat, tabiat bahori,
Novdalarga chechak qo'ndirdi.

Bahorsiz hayotim faromush,
Ziyosiz ko'rinur yo'llarim.
Bog' tomon tortardi ul sarxush,
Gullarni sog'ingan qo'llarim.

Binafsha qorlarning ostidan,
Kulganda yuragim yumshardi.
Qalbim-chi, alamlar dastidan,
Fig'loqi yomg'irni qo'msardi.

Betoqat kuychiman men shunday,
Fushuning men ko'ngli xastani.
Aytinglar, men axir ne qilay,
Qoshlarim sog'insa o'smani...

Pesh chiqib bahorning yo'liga,
Turardim ko'zlarimda uchqun.
Eh, do'stlar qanday shod edim-a,
Ko'rsangiz o'sha kun, o'sha kun!

Ma'rifat TEMIROVA,
Qarshi MII qoshidagi
«Nuriston» akademik-litseyining
2-bosqich talabasi.

Niyat

Men Xiva shahridagi 9-maktabning 4-sinfi o'quvchisiman. Ustozimiz Muyassar opa Yoqubova onamizdek mehribon bo'lganlari

va onajonim bilan o'rtoqlashdim. Ular menga ko'proq

TISHINGIZNI DAVOLAYMAN

uchunmi, gohida adashib «oyijon» deb yuboraman. Chunki ikkovini ham birdek yaxshi ko'raman-da...

Bir kuni ustozimiz mendan katta bo'lsam kim bo'lmoqchi ekanligimni so'radilar. Bu haqda jiddiy o'ylab ko'rmagan ekanman, qanday javob berishni bilolmay o'ylanib qolgandim. Ularning savollariga yaqinda javob topdim. Qanday javob deysizmi, keling, yaxshisi bir boshdan gapirib bera qolay:

Oyimning ham, men va singlimning ham tishlarimiz tez-tez og'rib turadi. Shunday kezlarda shirinso'z tish shifokorlari jonimizga oro kirishadi. Bir zumda og'riqni unutamiz. Ularga havas-la boqib, menda ham shifokor bo'lish istagi tug'ildi. Shu kuniyoq bu niyatimni ustozim

o'qishim, puxta bilim olishim lozimligini aytishdi. Shuning uchun ham men juda ko'p o'qiyapman. Bo'sh vaqtlarimda rasm chizishni, yoqimli kuy tinglashni yoqtiraman. Yana jurnalist onajonim - Manzura Bekchonovan she'r yozish qonun-qoidalarini o'rganyapman. Yaqinda ularga bag'ishlab bir she'r yozdim. Uni siz ham o'qib ko'ring-a:

Doim charchab ketasiz,
Oyi, ko'pmi ishingiz?
Katta bo'lsam albatta,
Davolayman tishingiz.
Sochlarimni silaysiz,
Deysiz: «A'lochi qizim».
Dam oling, idishlarni,
Yuvib qo'yaman o'zim.

Farangiz OTABOYEVA,

Xorazm viloyati, Xiva shahridagi 9 - maktabning 4 - sinf o'quvchisi.

BIZ MAQTANSAK ARZIYDI

Sarlavhani o'qib, nima bilan maqtanisharkin, deyayotgandirsiz? Nima bilan bo'lardi, maktabimiz, u yerda biz uchun yaratilgan shart-sharoitlar bilan-da. Bunday deyishimga sabab, gazetangiz sahifalarida maktablaridagi shart-sharoitlardan nolib yozilgan maktublarni tez-tez o'qib turaman-da. Biz ham yurtimizning chekka bir

Maktabimni maqtatgum

so'lim go'shasida - Samarqand viloyati, Pastdarg'om tumanidagi Narzi To'xtashev nomli 31-maktabda tahsil olamiz. Maktabimiz direktori Qurbon aka Saidovning bilim olib, hunar o'rganishimiz uchun yaratib berayotgan shart-sharoitlariga ko'pchilik havas qiladi. Sinf xonalarimiz kompyuterlar bilan jihozlangan, turli fan to'garaklari muntazam ishlab turibdi. Mening o'zim musiqa, rasm va mehnat to'garaklariga a'zoman. Rus tili fani bo'yicha o'tkazilgan olimpiadada qatnashib, 1-o'rinni oldim.

Bilimimizni sinash maqsadida o'tkaziladigan intellektual o'yinlar juda qiziqarli, bahs va munozaralarga boy o'tadi. Bayram tantanalarimiz, sport bellashuvlarimizni-ku, aytmasa ham bo'ladi. Xullas, maktabimizga gap yo'q. Shunday bilim maskanida tahsil olayotganimdan behad mamnunman.

Rushana BEGIMQULOVA,
Samarqand viloyati, Pastdarg'om tumanidagi
31 - maktabning 7 - sinf o'quvchisi.

INSONNING UCHINCHI KO'ZI

Metroning «Paxtakor» bekati zinalariga yaqinlashib qolganimga orqamdan bir bolakay kelib qo'limdan tutdi-da, «Keling, sizga yordamlashib yuboray», deya yuqoriga chiqishimga ko'maklashib yubordi. U bilan suhbatimiz qizigandan-qizib ketdi. O'zini Faridun deb tanishtirgan bolakayning zehni sinash maqsadida unga bir hikmatni aytdim. Xayrlashar chog'imizda bir necha daqiqa avval aytdim hikmatli so'zimni qaytarishini so'radim. U birgina so'zining ma'nosini o'zgartirgan holda hikmatli so'zni adashmay takrorladi. Shundan so'ng uning zehni bola ekanligini anglab, u bilan jiddiy shug'ullanish kerakligini his qildim. Bir kun kelib Faridun ham shogirdlarim professor Usmon Qoraboyev, akademik Alisher Mirzayev, Hasan Rajabiylar qatoriga qo'shilishini niyat qildim. Ishonchim komilki, Faridun ham ular kabi iste'dodli, iqtidorli, bilimli inson bo'lib yetishadi...

Yuqoridagi taassurotlari bilan tahririyatimizga tashrif buyurgan tarix fanlari nomzodi, elshunos olim Bilol Aminov Faridunni bizga «Kenja shogirdim» deya tanishtirdilar. Faridun Isomiddin o'g'li Alisher Navoiy nomidagi Nafis san'at litseyining 8-sinf o'quvchisi. Keyingi savollarimni esa Faridunga bera boshladim:

-O'sha kundagi hikmatli so'zni aytib bera olasizmi?

-Albatta.

*Tananing quvvati ovqat,
Aqlning quvvati hikmat.*

Ustozim ushbu hikmatni meni sinash uchun aytganlari xayolimga ham kelmagan edi. Oradan biroz vaqt o'tgandan so'ng so'rganlarida «Aql» o'rniga «Kalla» deb yuboribman.

-Avvalari ham hikmatlarga qiziqqanmisiz?

-Chuqur qiziqmagan ekanman. O'sha kuni uyga xursand bo'lib qaytdim. Oyimlarga bugun men bilan tanishgan inson haqida g'ururlanib gapirib berdim. Dadam ham suhbatimizni eshitib, shu kishining etaklaridan mahkam ushla, dedilar.

Mana, ikki oy davomida 76 ta hikmatni yod olishga ulgurdim.

-Nima uchun 100 ta emas, 50 ta emas, aynan 76 ta?

-Chunki ustozim: «Bir o'tirishda o'n xil taom yeb bo'lmaganidek, bir yodlashda o'nta hikmatni yodlay olmasan. Shuning uchun kuniga bitta hikmatni tushunib, yodlab olsang bo'lgani», deganlar. Ularning so'zlariga amal qilib kuniga bitta, gohida ikkita hikmatni yod olishga o'rganib qoldim.

-Faqat yodlash bilan chegaralanib qolmayapsizmi, uning ma'nosi deganlaridek...

-Yod olgan hikmatlarimning ma'nosini ham tushunishga harakat qilaman.

-Kimlarning hikmatli so'zlari sizga manzur bo'ladi?

-Alisher Navoiy, Dehlaviy, Jomiy, Mahtumquli ijodlari menga manzur bo'ldi.

-Misol keltira olasizmi?

-Turkman shoiri Mahtumqulining ushbu satrlarini doimo yodimda saqlayman:

*Hikmat hayot va ibrat degan fanda,
Xayr ila savobni qilma hech kanda.*

*Yashashga iymondan aziz vaj bormi?
Iymonsiz kaslarga bo'lg'il kushanda.
Yoki bo'lmasa:*

*Kimning hikmatga himmati yo'q,
Uning iymoni yo'q, kamoli yo'q.
(«Donolar bisoti»dan).*

-Bundan qanday xulosa chiqardingiz?

-Hikmatlar - hamma ilmning kaliti. Ta'lim-tarbiyaning mazmun-mohiyati ham ana shunday hikmatlarga borib taqaladi.

-Hikmatlardan ilhomlanib, qo'lingizga qalam olganmisiz?

-Ha, yozganimni hikmat deb atab bo'lmasa-da, bir urinib ko'rdim.

-Eshitaylik-chi?

*O'zlikni anglab o'tish odam uchun baxt,
O'zligini bilgan odam qo'lga kiritar taxt.
O'zliging angla, ey, odamzod,
Shunda qolur sendan yaxshi ot.*

*Odamning o'zida bo'lsin intilish,
Bo'lmasa undan kutma yaxshi ish.
Odamning dil ko'zining chiroyi,
Bu - o'zlikni doimo bilish.*

-Satrlaringiz orasida «odamning dil ko'zi» degan so'zlar uchradi. Buni qanday izohlaysiz?

-Menimcha, har bir insonda uchta ko'z mavjud bo'lib, bularning ikkitasi yuzidagi ko'zi, bittasi - qalb ko'zi, ya'ni botiniy ko'z bo'lsa kerak, deb o'ylayman.

Hikmat-hayot haqiqati

-Shunday ekan, insonning qay bir ko'zi mukammal ko'rishi zarur, uning yuzidagi ikki ko'zimi yo qalb ko'zi?

-Qalb ko'zi.

-Demak, hikmatlarni qalb ko'zingiz bilan ham o'qib, ham uqib olasiz.

-Qalbdan his qilinmay o'qilgan hikmatlarni tushunish qiyin bo'ladi.

-Faridun, noyob ismingizning ma'nosini bilasizmi?

-Ma'nosini bilmaymanu, lekin oyimlarning aytishlaricha, qadimda chorvachilik va dehqonchilik bilan shug'ullangan ulug' podshohning ismi Faridun bo'lgan ekan. Faqatgina shuni bilaman.

-Kelajak orzularingiz haqida gapirib bering...

-Avvallari kelajakda iqtisodchi bo'lishni orzu qilar edim. Endi esa jurnalist bo'lmoqchiman. Bu orzuimning tug'ilishiga ustozim Bilol Aminov sababchi bo'ldilar. Kelajakda albatta ularning ishlarini davom ettirish niyatim bor.

-Niyatlaringiz amalga oshishida biz ham tilakdoshmiz.

Suhbatdosh:

Gulyuz BAHODIR qizi.

ELEKTRNI KIM O'CHIRADI?

Keyingi paytlarda elektr chirog'ini keragida yoqing, - deb ko'p gapirishayapti. Chindan ham, usiz xonadonimiz zimiston, ko'nglimiz bo'm-bo'sh. Radio, televizorni qo'yavering-u, hatto sochimizni ham u bilan bezatib, kiyimimizni dazmolda orastalaymiz. To'g'risini aytganda, xonadonlarda qachon chiroqni yoqib, qachon o'chirishni o'zimiz yaxshi bilamiz. Chunki soliqchi amakilarimiz eshigimizni taqillatib, pulimizni shaqillatib olishadi-da.

Ammo aytaylik, «Paxta bank»da yuzlab odamlar ishlaydi. Ish vaqti 9 dan 18 gacha, lekin rahbarlar ketmaguncha, u yerdagilar uylariga tarqalmay radio qo'yib, televizor ko'rib, kompyuter o'yinlarini o'ynab o'tirishadi. Bizda ish vaqti aniq belgilansa-da, juda ko'p korxonalar, katta tashkilotlar chiroqni yoqib ishlashni davom ettirishadi. Ish vaqtida ishlab, reja va topshiriqlarni uddalamaganlarga jazo berilsa, tejamkorlikka erishgan bo'lardik. Bu haqda o'ylab ko'riladigan vaqt keldi. Hamma vazifasini belgilangan ish soatida bajarsin. Bajarmaganlar imkoniyatiga yarasha ishlarga o'tkazilsin.

Dilafro'z HALILOVA,
poytaxtimizdagi 314-maktabning 5-sinf o'quvchisi.

Yoshligimdan iqtisod sohasida mehnat qilayotgan opa-akalarimga havasim keladi. Nega deysizmi? Ishlari bir maromda davom etsa-da, javobgarliklari katta. Yaqinda oyijonim kommunal to'lovlar

bo'yicha tumanimizdagi «Issiqlik quvvati» korxonasiga borib, xursand holda uyga qaytdilar. Sababini so'rasam, bizning oyma-oy belgilangan to'lovlarimizga oid barcha hujjatlar joy-joyida ekan, to'g'ri va xatosiz to'ldirilbdi. Baraka topgurlar, zap ishbilarmon-da bu muhandis va iqtisodchilar. Bir zumda

ishimni hal qilib berishdi. Sansolarlikka hech hojat qolmadi, dedilar ular. Qalbmida o'zim sezmaganda holda iliqlik paydo bo'lib, o'z-o'zimga maktabni tugatib,

HAVAS

iqtisodiyot yo'nalishi bo'yicha tahsil olaman, deya niyat qilib qo'ydim. Bilaman, buning uchun qunt bilan ko'p o'qishim, o'z ustimda ko'proq ishlashim lozim. Hozirda matematika, fizika, ona tili, adabiyot kabi fanlarni chuqur o'zlashtirishga intilayapman. Ustozlarimning berayotgan saboqlarini qunt bilan tinglayman. Ayniqsa, muallimimiz Saodat Berdimurodovanning dars o'tish jarayonlaridan barchamiz mamnunmiz. Ularning o'quvchilarga har kuni bir yangilik asosida saboq berishlari, o'z kasbini jon-dilidan sevishlari bizni doimo a'lo baholarga o'qishga undaydi.

Lola SAFARALIYEVA,
Toshkent shahar, Hamza tumanidagi
153-o'rta maktabning 7-sinf o'quvchisi.

«Ba'zan matematika, ingliz tili fanlaridan «4» baho olib qolsam, ustoz, ertaga yaxshiroq tayyorlab kelib, «5» ga tuzatsam bo'ladimi, degan so'z darrov og'zimdian chiqib ketadi. Shunda ustozlarimning sekingina bosh iring'ab, bo'ladi, degan javobi men uchun dunyodagi eng yaxshi javobdir», deydi tengdoshingiz Alisher Navoiy nomidagi respublika Nafis san'at litseyining 5- «D» sinf o'quvchisi Dildora OMONOVA.

bo'lmaganligi uchun «Kelajak tongi» eshittirishiga bora olmayapman. O'qishlarim tugab, yozgi ta'til boshlansa, qadrdon dargohimga albatta qaytaman.

-Sizningcha, maktab bilan litseyning farqi nimada?

-Litseyimizdagi darslar maktabdagiga qaraganda chuqurroq o'rgatiladi. Tanlagan yo'nalishimiz bo'yicha maxsus fanlar o'qitiladi. Ko'p shug'ullanamiz, ijodiy ishlar qilamiz. Bu yerda talab qattiqroq.

-Kishida xohish bo'lsa, hamma narsaga ulgura oladi. Ingliz tiliga qiziqqanim bois bu fandani qo'shimcha darslarga qatnayman. Pianinoda kuylar chalaman. She'rlar ham yozib turaman. Vatanga, ota-onaga, fasllarga, gullarga bag'ishlab turli mavzularda yozgim kelaveradi. Bu borada ustozim dadajonimdir. Kechki payt ishdan qaytganlaridan so'ng yozgan she'rlarimni o'qib, kamchiliklarini ko'rsatadilar. Yarim tungacha qayta-qayta yozib, ularni tuzatishdan hech erinmayman.

ONDIN ORZUBAR

Oydin-oydin orzular,
Nagot-ganoti sizlar.
Sizda ko'nglim gavhari
Boshlang kelajak sari.
Sh, qaniydi shod etib,
Dilimni obod etib,
Ushalsangiz hammingiz,
Armonni barbod etib.
Elim sevgan qiz bo'lsam,
Samoda yulduz bo'lsam,
She'riyat gulshanida
Nodiradan iz bo'lsam.

«DO'PPI KIYDIRDI BUVIM»

-Suxandonlik yo'nalishini o'zingiz tanladingizmi yoki uyingizdagilar?..

-Radioda har tong efirga uzatilayotgan «Kelajak tongi» eshittirishida boshlovchilik qilib, matn tuzishni, ularni ifodali o'qishni o'rgandim. Bu borada ustozlarim Feruza, Noila opamlar menga hamisha yo'l-yo'riq ko'rsatardilar. Ularning ravon gapirishlari, turli obrazlarga kirib matn o'qishlarini ko'rib, suxandonlikka qiziqishim yana ham ortardi. Ushbu eshittirish men uchun boshlang'ich maktab vazifasini o'tagan bo'lsa, hozir suxandonlik yo'nalishida tahsil olib, bilimlarimni yanada boyitib boryapman.

-Hozir boshlovchilik qilmayapsizmi?

-Bo'sh vaqtim

-Qiz bolaning birinchi galdagi vazifasi nima?

-Orastalik. Bunga faqat orasta yurish emas, supur-sidir, kir yuvish, bichish-tikish, dazmol bosish kabi qator yumushlar kiradi. Faqat a'lochi bo'lish bilan ish bitmaydi. Qiz bolaga xos yumushlarni ham uddalay olishi lozim.

O'qishimdan kechroq kelaman. Ukalarimning kirlarini yuvaman, oyimga yordam beraman. Bajarayotgan yumushlarim o'zimga kamdek tuyulaveradi. Orasta bo'lish kishidan ko'p mehnat talab qilarkan.

-Dugona so'zini qanday tushunasiz?

-Charos, Kumushbibi, Sevara, Afifa kabi dugonalarim bilan birga o'qiymiz. Ularni yaxshi ko'raman. Doimo birga yuramiz. Nazarimda dugona so'zi ahillik, bir-birini qo'llash, sir saqlay bilish, bir so'z bilan aytganda, dili poklikdir.

-O'qish, qo'shimcha darslarga qatnash, uy yumushlari, she'rlar yozish, barchasiga qanday ulgurasiz?

«Qutlug' diyor» nomli ilk she'riy to'plamim chop etilish arafasida.

-Nimalarni orzu qilasisiz?

-Singlim bo'lishini orzu qilaman. Elnur, Jasur ismli ukalarim bor. Katta ukam karate to'garagiga qatnaydi. «Qizil belbog'» sohibi. To'garak mashg'ulotlaridan qaytganidan so'ng Jasur bilan o'zlaricha karate mashqlarini takrorlashadi. Ularga qarab havasim keladi. Agar singilcham bo'lganida, uning bilan birga kashtalar tikardim.

-«Tong yulduzi» gazetasida ko'proq qaysi mavzular yoritilishini istardingiz?

-Ushbu gazeta mening doimiy hamrohim. «Tong yulduzi» bizning ma'naviyatimizni oshiradi. Ustozlar, odobli qizlar, do'stlik haqidagi maqolalarni, tengdoshlarimning yangi-yangi she'rlarni yanada ko'proq chop etilishini istardim.

-Dildora, o'zingizga yoqqan she'ringizdan tengdoshlaringizga o'qib bering.

-Bajonidil.

DO'PPI KIYDIRDI BUVIM

Qishloqqa borgan edim,
Do'ppi kiydirdi buvim.
Sochlarim o'rib, halak,
Unga taqdi jamalak.
Ipak do'ppi iroqi,
Kashtalidir peshtoqi.
Yonlarida atirgul,
Shoxiga qo'ngan bulbul.
Hatto ismim bitilgan,
Zar ip bilan tikilgan.
Kiyib oldim, kiroyi,
Do'ppidir bosh chiroyi.
Buvim dedi, tasanno,
Bo'lding xushro'y barno,
Endi kiy, shoyi atlas,
Ko'rganlar qilsin havas.
Orasta, xushchiroy bo'l,
Misoli Barchinoy bo'l!

-Keling, aziz bolajonlar! Umidli dunyoda umidlari bir olam tengdoshingizga irod gulshanida yanada yuksak parvozlar tilaylik.

Jamila ERDONOVA suhbatlashdi.

A z i m j o n ko'chaga qarab xayol surib o'tirardi. Havo ancha issiq bo'lgani uchun u tengi bolalar tashqariga chiqib, mazza qilib o'ynashayotgandi.

Salomatlik qadri

Azimjon derazadan o'rtoqlarini kuzatar ekan, ularga havas qilar, o'ziga hecham bo'ysunmaydigan oyoq-qo'llarini qimirlatishga urinardi.

Meni hamma nogiron deydi, lekin biz nogironlarda ham yurak, qalb bor-ku. Mening ham orzu qilishga, unga yetishish uchun intilishga haqqim bordir, deb o'ylardi u ichida.

Pastdagi bolalarga qarab, bir nimalar degisi kelar, ichidagi tug'yon aralash tashqariga «A-a-a!» degan ovoz chiqaradi, xolos. Uning ham gapirgisi kelar, lekin tilini birov bog'lab qo'ygandek, g'udranib qo'yardi. Oyisi bugun uni aravachasiga solib, ko'chaga olib chiqdi. Bolalar ko'chada varrak uchirib, baqirib-chaqirishardi. U o'zi tengi bolalarning unga g'alati qarashayotganini ko'rib, ezilib ketdi va oyisiga: -A-a-a! -deb qo'ydi.

-Ey, xudoyim-ey, bolamga

ham shifo bersang-chi, zora shu bolalar kabi yugurgilab ketsa... O'rniga men kasal bo'lsam ham mayli, -deb zorlanardi oyisi.

U l a r

yana uya qaytib kirishdi. Bir kuni Azimjonlarning yon qo'shnisi Rustam: -Nazira opoqi, Azim bilan o'ynab kelsam maylimi, varrak uchirmoqchiydik, -dedi.

Nazira xola

A z i m j o n n i pastgacha olib tushishda Rustamga ko'maklashdi va ehtiyot bo'lishni tayinlab, ortiga qaytdi. Rustam Azimjon bilan o'ch h i q maydonga

chiqqach, varragini uchira boshladi. Azimjon varrakni ko'kda uchishini ko'rib, o'zicha xursand bo'lar, chapak chalmoqchi bo'lib, qo'llarini bir-biriga urib qo'yardi. Rustam Azimning kulayotganini ko'rib, varragini yana ham balandroq uchirardi. U varrakning ipini Azimga berdi.

-Uchirib ko'r-chi!

Azimjon bu mehribon bolaga uzoq tikilib, qo'llarini cho'zdi. Rustam Azimning qo'llaridan ushlab turar, unga varrakni baland-past uchirishga yordam berib turardi.

-A-a-a! -deya ovoz chiqarardi Azim.

-Varrak, bu varrak, -deb tushuntirdi Rustam shamolda chayqalayotgan narsani ko'rsatib. Rustam endi har kuni uni ko'chaga olib chiqar, bolalar bilan qo'shib, varrak uchirishda unga yordamlashardi. Azimning ham u bilan o'ynagan kunlari kayfiyati yaxshi bo'lar, kechalari tinch uxlardi.

...Bir kuni u tush ko'ribdi. Tushida keng dalada yugurib ketayotganmish.

Qo'llarida kattakon varrak, osmonu falakka uchib, shamolda chiroyli to'lqinlanib turganmish. Birdan u chuqurga tushib ketibdi va qo'llaridagi varrak havoga ucha boshlabdi. Chuqurning tepasida oyisi paydo

MEHR YARATGAN MO'JIZA

bo'libdi. Azimjon oyisiga qarab: -Oyi, varrak, varrak, deya yotganmish...

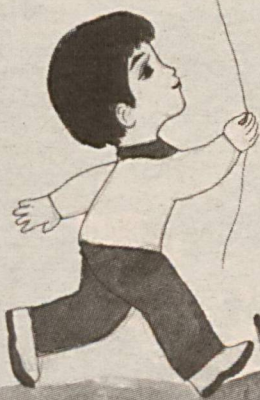
Azimjon cho'chib uyg'onib ketdi. Tushida gapirdimi, o'ngidami, tushunmadi. Derazadan xira nur tushib turar, tong otayotgandi. Qushlar yotog'idan boshini ko'tarayotgan quyoshni qarshilab, tinmay chug'urlarshishardi. U tong yorishgunga qadar uxlay olmadi. Shu damda uning ham qushga aylanib, osmonga uchgisi, butun olamni tomosha qilgisi keldi. O'ziga hadeganda bo'ysunmaydigan qo'llarini keng yozmoqchi bo'ldi. O'zini qushdek yengil his qildi. Shu payt yolakdan oyoq tovushi keldi. Onasi. Onaizor har tongda og'lining qoshiga kelib, unga xudoyimdan shifo so'rardi. Azimjon o'zini uxlaganga soldi. Oyisi uning yuz-ko'zlaridan

o'pib, quyilib kelayotgan yoshlarini artgancha, tashqariga chiqdi. Nonushtadan so'ng, Azimjon o'zining har doimgi joyiga -deraza yoniga

borib, pastda o'ynayotgan bolalarga qaradi. Shu payt deraza oldida unga jilmayib turgan qog'ozga tushirilgan rasm ko'rindi. Varrak! Qanday yaxshi. Rustam ataylab varragini uning derazasi yoniga chiqarayapti shekilli. Azim chapak chalib yubordi va bor ovozda: A-a-a-ya, va-y-yak, va-yyak, -deb yubordi. Oshxonada kuymalanib yurgan oyisi nima bo'layotganini tushunmadi. Ovoz o'g'lining xonasidan kelayotgandi. U jon holatda o'sha tomonga yugurdi. O'g'lining quvonchdan charaqlayotgan ko'zlarini, chapak chalayotgan qo'llarini ko'rdi. Azimjon onasiga tutil-tutila:

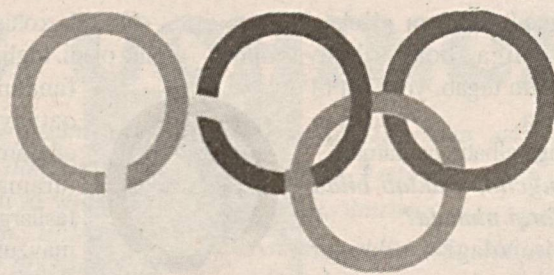
-A-aya, vayyak, a-yya, deya deraza ortida yuqoriga o'rlayotgan varrakni ko'rsatardi.

Ozoda TURSUNBOYEVA.

SPORT - SALOMATLIK,

TONG YULDUZI

Aziz sportsevar bolajonlar, orangizda mohir tennischilari Iroda To'laganova, kurashchilari, jahon chempioni Dilshoda Hazratova, fristayl bo'yicha Lillixammer Olimpiadasi chempioni, fristaylchi Lena Cheryazovalarni tanimaydiganlar topilmasa kerak. Ana shu

qoldirmadi. Opa-singillarning o'yinlarini kuzatib turib, Sarvinozning zehni, xotirasi yoshiga nisbatan havas qilarli darajada yaxshi ekanligini payqab

ko'rsangiz, yosh sportchining irodasi, matonati tengdoshlarinikidan ancha mustahkam ekanligiga amin bo'lasiz. Tinimsiz mehnatlar, izlanishlar besamar ketmadi. Sarvinoz birin-ketin Meksika, Angliya, Rossiya, Armaniston va fransiyalik raqibalarini mag'lubiyatga uchratdi. Faqatgina

SHAXMATCHI QIZ SARVINOZ

kabi sportimiz malikalariga o'xshashni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan umidli qizlarimiz ham borki, hali yoshi bo'lishlariga qaramay allaqachon sportdagi yutuqlari bilan barchaga shodlik ulashib kelmoqdalar.

Sarvinoz Qurbonboyeva, 1994 yilda Boyovut tumani, Nosir Mahmudov shirkat uyushmasida tug'ilgan. Qishloqdagi 9-maktabda shaxmat to'garagi borligi uchun ko'pchilik mahalliy o'g'il-qizlar bu o'yinga oshno tutinishgan. Oralarida tuman, viloyat, hatto respublika musobaqalariga ham chiqqanlari bor. Oilaning barcha a'zolari shaxmatni sevib o'ynashi yoshgina Sarvinozga ham o'z ta'sirini o'tkazmay qolmadi. Jajjigina, besh yoshli qizchasining opalari bilan dona sura boshlagani Karim akani befarq

qoldi. U o'zidan kattaroq bolalarni ham bemalol yengar, dugonalari qo'g'irehoq o'ynasa, Sarvinozning shaxmat taxtasi va toshlaridan boshqa dardi yo'q edi. Karim aka bu intilishni qo'llab-quvvatladi, qizini tajribali murabbiy, hamqishlog'i, viloyat terma jamoasi bosh murabbiysi Mamatqul Xaylayevning yoniga olib bordi. Shundan so'ng, turli musobaqalar, safarlar bir-biriga ulanib ketaverdi. 9 yoshida 10 yoshgacha bo'lgan qizlar o'rtasida tanho peshqadam bo'lgan Sarvinoz ilk bora O'zbekiston chempionligini tantana qildi. Ushbu g'alabasi tufayli qahramonimiz o'tgan yili Gretsiyaning Iraklion shahrida tashkillashtirilgan Jahon chempionatida ishtirok etdi. Ustozi bilan soatlab turli shaxmat partiyalari ustida ishlashini

so'nggi turda undan omad yuz o'girdi, biroq yurtdoshimizning nomi xorijlik mutaxassislarning tiliga tushishga ulgurgandi. 11 imkoniyatdan 7,5 ochko to'plagan Sarvinoz adashi, respublikamizning ko'p karra chempioni bo'lgan. 11 imkoniyatdan 6,5 ochko jamg'arishga muvaffaq bo'lgan qashqadaryolik Sarvinoz Ergashevaning natijasini yangiladi. Yaqindagina 10 yoshga to'lgan Sarvinoz Qurbonboyeva o'z tengqurlari orasida ikki marta chempion bo'lishga erishgan. Uning tirishqoqligi, mashg'ulotlardan sira ham erinmasligi g'alabalar garovi bo'lyapti. Umid qilamizki, bu yil Fransiyada o'tkaziladigan Jahon chempionatida 12 yoshlilar guruhida dona suradigan yosh shaxmatchimiz o'z g'alabasi bilan yana barchamizni xursand qiladi.

Navbatdagi qahramonimiz - o'n yetti yoshli Umida Chorshanbiyeva oilada yolg'iz qiz. Tabiiyki, birinchi qahramonimiz Sarvinoz Qurbonboyevadan farqli o'laroq, uydagi kundalik yumushlarining barchasi Umidaning zimmasida. Mamlakat terma jamoasining a'zosi, bir necha bor tengqurlari orasida chempion bo'lishga erishgan. Tan olish kerak, qiz bola boshi bilan sportni, maktabdagi darslar hamda uy-ro'zg'or yumushlarini birdek bajarish oson emas. Xo'sh, sportga oshno tutingan qizlar bularni qanday uddalashadi? Keling, yaxshisi bu haqida Umidaning onasi Maryam opa Usmonovadan so'ray qolaylik:

«UXLAMAYMAN DEDIMMI, UXLAMAYMAN...»

- Umidaning shaxmatga kirib kelishi juda qiziq bo'lgan. Dadasi o'rtoqlari bilan shaxmat donalarini surar, qizim esa jimgina ularning oldida o'tirar edi. O'yin tonggacha davom etsa, tonggacha o'tirardi. «Bor, endi uxla» deyishsa, «uxlamayman dedimmi, uxlamayman» deb turib olardi. Shu tariqa mustaqil ravishda o'yinni o'rganib olibdi. Qo'shnimizning o'g'li shaxmat to'garigiga qatnardi. Bir kuni Umida «men ham to'garikka qatnayman», deb janjal qildi. Biz «nima qilasan, shaxmat o'ynashni shundoq ham bilasan-ku», deya shashtini qaytarishga harakat qildik. U o'jarlik qilib turib oldi. Hozir esa qizimizning o'jarlik bilan shaxmat to'garigiga borganidan xursandmiz. Mana, qanchadan-qancha shaharlarimizda bo'ldi. Uni kuzatib borib, men va dadasi ham ko'pgina shaharlarni ziyorat qildik. Qizimiz ikki yil oldin Gretsiyadek qadimiy davlatda Jahon chempionatida qatnashish baxtiga musharraf bo'ldi.

Sport kishini tartib-intizomga o'rgatadi, deganlari rost ekan. Umida ham har bir kunini to'g'ri taqsimlab, qarshi tumanining 41-ixtisoslashgan maktabidagi ta'limni, mashg'ulotlarni, shuningdek, uy-ro'zg'or yumushlarini ham joy-joyida bajaradi. Yana adabiyot va tarix fanlariga ishtiyoqi baland bo'lganidan, turli kechalarda, bayram tadbirlarida boshlovchilik ham qiladi. Hozirda ustozi Rayim aka Rajabov bilan poytaxtda o'tishi kutilayotgan 18 yoshgacha bo'lgan qizlar o'rtasidagi O'zbekiston chempionatiga qizg'in hozirlik ko'rmoqda.

JAHON SHAXMAT MALIKASI O'RAMIZDA

O'zbekiston shaxmat ayollar terma jamoasi bosh murabbiysi Farhod aka Sobirov bilan suhbatlashganimizda mamlakatimizda iqtidorli shaxmatchilar juda ko'pligini faxr bilan ta'kidladi. O'zbekiston chempionlari bo'lib, Osiyo va Jahon chempionatlarida ishtirok etish baxtiga muvaffaq bo'lgan qizlarimiz Iroda Hamroqulova, Sarvinoz Ergasheva, Yulduz Hamroqulova, Nafisa Mo'minova, Hulkar Tohirjonova, Guliruxsor Mirtursunova, Irina Geyorgyan, Olga Kuznetsova, Shahnoza Sobirova, Umida Chorshanbiyeva va Sarvinoz Qurbonboyevalar haqida ham mutaxassis sifatida o'z fikrlarini bildirdi. Qizlarning salohiyati havas qilarli darajada ekanligi, biroq ularning turli Xalqaro musobaqalarda ishtiroki ko'proq ta'minlanmasa, ulkan yutuqlar, chempionlik toji sari yo'l cho'zilib

borajagini ta'kidladi. Chunki shaxmatda o'yinlar taktikasi jadallik bilan o'zgarib boradi. Yangi-yangi partiyalar, yurishlar kirib kelmoqda. Vakillarimiz chet el shaxmatchilari bilan tez-tez bellashib turishsa, o'tkazilib kelinayotgan FIDE doirasidagi son-sanoqsiz turnirlarda iloji boricha ko'proq ishtirok etishsa, deymen. Shuningdek, joylarda ishlayotgan murabbiylar munosib rag'batlantirilsa, maoshlari yuqori bo'lsa, deymen. Respublikamiz institutlarida (masalan, O'zbekiston Davlat Jismoniy tarbiya institutida) shaxmat murabbiylarini tayyorlash yo'lga qo'yilsa. Xullas, qiladigan ishlarimiz juda ko'p. Jahon chempioni bo'lgan hamyurtimiz Rustam Qosimjonov bilan faxrlangan holda shuni aytishim mumkin, o'zbek shaxmatchilari ezgu an'analar yo'lida sobit qadam tashlaydilar.

The Olympic rings logo is positioned at the top of the page. It consists of five interlocking rings in blue, yellow, black, green, and red. The rings are arranged in two rows: three in the top row and two in the bottom row. The background of the entire page is a light, textured grey.

TATAMINI TITRATGAN GO'ZALLAR

GULBAHOR

GULBAHOR
Gulbahor Dadaboyeva 1987-yilda Namangan viloyatida tugʻilgan. Ustozi-Ayubxon Toshboyev qoʻlida olti yildan beri shugʻullanadi. Besh marta bolalar va oʻsmirlar oʻrtasida mamlakat chempionati boʻlib oʻtgan boʻlsa, u shuncha bor gʻolib chiqishga erishgan. Qora belbogʻ, 1-Dan sohibi. Oʻzbekiston kattalar terma jamoasi aʼzosi. Karatening kumite, yaʼni ikki kishi jang qiladigan bahslari boʻyicha mutaxassislarining yuksak eʼtirofiga sazovor boʻlgan umidli sportchilarimizdan biri boʻlmish Gulbahor xalqaro turnirlar sabab Rossiya, Qozogʻiston, Qirgʻiziston kabi davlatlarda boʻlgan. Ayni chogʻda esa may oyida Indoneziya poytaxti Jakartada oʻtadigan Osiyo chempionatiga tayyorgarlikni boshlab yuborgan.

REGINA

Regina mashg'ulotlarda faol ishtirok etish bilan birga maktabda ham a'lo baholarga o'qiydi. Ona-tili, biologiya, ingliz tili fanlarini yaxshi ko'radi. Ayni chog'da poytaxtimizdagi 166-maktabning 11-sinfida ta'lim olayotgan Regina kelajakda o'z ustozlaridek juda mehribon, kezi kelganda o'ta talabchan murabbiy bo'lishni orzulaydi.

O'zbekiston terma jamoasi tarkibida qo'lga kiritgan yutuqlari, Kubok va chempionat bahslaridagi zafarlari evaziga Respublika karate milliy federatsiyasi uni «2004 yilning karate malikasi» deb topdi. U «Jar»da yakunlangan V O'zbekiston chempionatida ham yakka kata mashqlarida oltin medal sohibasiga aylandi. Otasining bokschi ekanligi, shuningdek, opasi qo'lga kiritayotgan zafarlar Reginaning singlisi Sabinani ham karate mashqlariga chorladi. «Jar» sport majmuida o'tgan chempionatda kichkina Sabina ham 1992-93-yilda tug'ilgan qizlar o'rtasida tengsiz deb topildi.

*Qo'sh sahifani Akmal ABDIYEV,
Ma'mura MADRAHIMOVALar tayyorlashdi.*

SHAHNOZA

Jajjigina Shahnoza Berganovaning tatamida bajargan usullari o'ziga juda yarashadi. Endigina 7 yoshga to'lgan bo'lsa-da, V chempionatda ishtirok etdi. Nafaqat ishtirok etdi, balki o'zidan uch yosh katta bo'lgan qizlar bilan bellashib, bronza medalini qo'lga kiritdi. Shahnoza haqida uning onasi shunday deydi:

- O'g'limiz Shohruh karatega qatnardi. Qizim «men ham karatega qatnashaman», deb turib oldi. Dadasi ikkimizning qarshiligimiz ham uni bu yo'ldan qaytara olmadi. Hozir O'zbekiston terma jamoasi a'zosi, karatemiz yulduzlaridan biri, o'tgan yilgi Osiyo chempioni Otabek Qosimov qo'lida shug'ullanayapti. Bolalarimning mashqlarni sidqidildan bajarishayotganiga qarab turib, yuragim quvonchga to'ladi. Ayniqsa, mehnatlarining samarasi yuzaga chiqib, g'alabani nishonlayotganini ko'rsam, sevinchimni ichimga sig'dira olmayman... Biz ota-onalar uchun yana nima kerak? Farzandlarimiz sport bilan shug'ullansa, sog'lom, barkamol o'ssa, yomon yo'lga yurmasa, bu bizning baxtimiz-ku, shunday emasmi?!

SHAXMAT -TEST

1. *Quyidagi sportchilar orasidan shaxmatchilarni tanlang.*

- A) Rustam Qosimjonov;
B) Sirojiddin Zayniddinov;
D) Iroda To'laganova;
E) Sarvinoz Ergasheva.

2. *Shaxmatda ishlatiladigan soʻzlar qatorini toping:*

- A) Darvoza, qo'ldop, chang'i;
B) Sigir, sut, qatiq, ot;
D) Farzin, piyoda, fil, ot;
E) Shaxmat, tennis, durang, stadion.

3. *Shaxmatda nechta katak bo‘ladi?*

- A) 12 ta;
B) 8 ta;
D) 32 ta;
E) 64 ta.

4. *Quyidagi insonlarning qaysi biri o'zbek shaxmatiga fidoiylik bilan xizmat qilgan?*

- A) Rufat Risqiyev;
B) Axbor Imomxo'jayev;
D) Mamajon Muhiddinov;
E) Artur Grigoryan;

5. *Shaxmat Federatsiyasining ofisi qaysi shaharda joylashgan va uning prezidenti kim?*

- A) Samarqand. Zohir Toshxo'jayev;
B) Qarshi. Nuriddin Zayniyev;
D) Toshkent. Abdulla Oripov;
E) Andijon. Rustam Qosimjonov.

6. *Sharhlovchilar orasidan shaxmat sharhlovchisini toping?*

- A) Xayrulla Hamidov;
B) Eldor Mustafojev;
D) Akrom Toshxo'jayev;
E) Xayrullo Xoligov.

Tuzuvchi: Xurshida BOYMIRZAYEVA.

QOYILMAQOM

TOVUQXONA

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda).

Quddus aka somonli loy bilan silliqlab suvoqdan chiqarilgan katakxona-uychaga zavq bilan qarab «hay-ha-ay» deb qo'ydi-da:

- Kichkintoylarbop kichkina ferma bo'пти-ku! Tolibjonga qoyil, yaxshigina quruvchi usta ekan! Abdulhaq, sizning hovlingizga ham bitta shunaqasidan qurdiramiz. Hozir tovuqchilikka e'tibor katta. Yetti xazinaning biri! - dedi.

- Endi, Quddus aka, - u kishining gapini bo'ldi yonida turgan do'ppili odam, - bir devor qo'shni bo'lganimizdan keyin mana shuning o'zi ikki hovliga yetadi, - so'ng uzun qilib qurilgan katakka ishora qildi, - bu yerda hazilakam tovuq boqilmasa kerak!

Tolib aka hozirjavoblik bilan so'z qotdi:

- Hisob-kitob bo'yicha katak yigirma parrandaga mo'ljallangan. Zarur bo'lib qolganda yana kengaytirish mumkin.

Qo'shni kishi qah-qah urib kuldi:

- Ana, ko'rdingizmi Quddus aka, butun mahallaga yetarkan!

Shu orada ko'cha eshik tomondan uzun yo'lak bo'ylab savlatdorgina, qomati tik, ko'rinishidan Quddus akaga tengdosh bir kishi shaxdam qadamlar bilan yurib kelib, gurungga qo'shildi:

- Quddus

Muhammadiy

partiya va hukumatning har bir chaqirig'iga jabbay deb javob beradigan haqiqiy ijodkor! Tovuchilikni yanada rivojlantirish haqida qaror chiqqandi, birinchilardan bo'lib «Inkubator jo'jalari» degan she'r yozgan. Mana endi, amaliy ishini ham boshlabdi!

Do'ppilik odam uning so'zlariga qo'shimcha qildi:

- Ibrohim aka, endi gazetangizda xabar ham bossangiz bo'ladi. Tashabbushning ustida turgan manavu shoir Tolib Yo'ldosh ekan!

- Unday bo'lsa, Tolibjon

shu xususda she'riy lavha yozsin, darrov chiqaramiz...

Xullas, qurilmamizni ko'rgan kishilar «yaxshi» deb baho berishdi, maqtashdi.

Tolib aka ularni yo'lakning narirog'igacha kuzatib qaytarkan, bizlarga dedi:

- Do'ppilik kishi mashhur rassom Abdulhaq Abdullayev, Quddus akaga o'ng tomon

Muso Toshmuhammad o'g'li Oybekning 100 yilligiga

qo'shni. Uning yonidagi yozuvchi Ibrohim Rahim chap tomon qo'shni.

Chindanam devor urish-u suvoqchilikda ustamizning qo'llari gul ekan. Ikki burchagida tuxum qo'yadigan «uycha»lari, qo'noqqa mo'ljallangan yog'och so'rilar ham bor shinamgina katak tahsinga arzigudek qilib qurilgandi. Yorug'lik tushib turuvchi bir nechta jajji deraza ko'zlariga tut navdalaridan «panjara» yasali, eshik o'rniga eski tunuka pechkaning yopiqchli qopqog'i o'rnatilgan, hatto nariroqdagi vodoprovd

jo'mragini ochsangiz rezina «quvur»dan suv oqib kelib, katak o'rtasidagi sement hovuzchani ham to'ldiradigan qilingan edi.

- Mana endi, Tojivoy, - dedi Tolib aka sarg'ish sochlari doim dikkayib turadigan, ikki yuzida sepkil aralash «kulgichi» bor

Quddus akaning o'rtancha o'g'liga qarab, - zo'r jo'jalardan olib kelib, yaxshilab uch oy boqsang, undan keyin potirlatib tuxum qila boshlaydi. Qarabsan-ki, tayyor quymoq-da! - so'ng ustamiz o'z qurgan

«inshoot»ining uyoq-bu yog'iga qarab, zavq bilan qo'shib qo'ydi. - Bunaqasi Toshkentda ikkita. Birinchisi Oybek akanikida!

Beixtiyor Tolib akaga o'girilib so'radim:

- Uni ham Siz qurganmisiz? - Albatta. Oldinroq qurilgan.

Negadir Oybek akaday odam yashaydigan dargohda bu xildagi somon suvoq, cho'p panjara, eski tunuka «eshikli» tovuqxona bo'lishiga ko'zim yetmasdi.

Hovli o'rtasidagi yog'och karavotga yozilgan dasturxon ustida uzoq gurunglashib o'tirdik. Tolib aka cho'ntakdan

Dadaxon NURIY

ikkii-uch varaq buklog'lik qog'oz olib, yangi yozgan she'rilaridan o'qidi. «To'rtliklar» Quddus akaga ma'qul tushib, ayrimlarini takror o'qittirdi.

Vaqt allamahol bo'lib qolganda ustoz bizlarni darvoza oldigacha kuzatib chiqarkan, menga sal avvalroq aytgan gapni yana bir bor eslatdi:

- Kitobchadan ikkita olib kelishni unutmang-a! Nozik kishilarni ziyorat qilishga boramiz.

Quddus aka qandaydir ko'tarinki ruh bilan aytgan «Nozik kishilar» zamirida nima yashiringan bo'lishi mumkin?

Albatta, yangi kito'lim bahona kattaroq adiblar bilan tanishtirmoqchilar, shekilli. Sulton aka ham yo'lda ketaturib shunday taxmini aytdi. Agar shu rost bo'lsa, Tolib Yo'ldoshday shoir bilan guvaladan devor ko'tarib, suvoqqa loy uzatib turish baxtiga muyassar bo'lgan menday odam uchun bu yana bir kutilmagan baxt!

(Davomi bor).

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda).

Duvaray egib o'tdi
Furangi shoxlarini.
Men tintiymen olongining,
Yaqin-yiroqlarini.
Duvaray tingan zahot,
Miyovlash ham tinchiydi.
Mushuk qayda, ko'rmadim,
Jon ovlash ham tinchiydi.
Bu hodisa, bu jumboq,
Hamon meni o'rtaydi.
Fajangligim shundanmi,
Asab salga tutaydi.
Shundan beri har vaiga,
Shubha bilan boqaman.
Yaxshiga mehrim ortib,
Fuhfa bilan boqaman.
Boshim qotib bu sirni,
Ajinaga yo'yaman.
Noiloj falonchining,
Ishi deb ham qo'yaman.
Birgadir bezovtadir,
Deydi: bizlar orqada.
Qiz-juvonlar, ayollar
Jimdir, «Nayman» qartada.
Bajarishga shoshilar,
Berilgan cheklarini.
G'ozaga ishlov berib,
Yumshatar taglarini.
Ketmon o'ynar havoda,
Borib-kelar damba-dam.
«Fiq-tiq» sas berib,
Kuylar ekan ketmon ham.
Balki ketmon kuylaydi-yu,
Kolxozchining mehnatin.
Paxta uchun savob der,

NIHOLDA HAM BOR XAYOL

Balki chekkan zahmatin.
Kuzataman: ketmonlar,
Kun tig'ida yaltirar.
Egatdagi begona,
O'tlar undan qaltirar.
Paykal cheti-marzada,
O'tiraman demay «g'ing»,
Boshim og'rib bir mahal,
Ko'tarildi issig'im.
Mo'ltirayman, yig'layman.
Qichqiraman «Ona!» deb,
«Voh boshim og'riyotir
Gal darrov man yona» deb.
Onam taskin beradi:
-Hozir, bolam, qistanma.
Gap bo'ladi, axir ish,
Qolsa chala, qistanma.
Finchitmoq bo'lar meni:
-Eshit, jonim, o'rgilay.
Fuya bilan bo'taloq-
Haqida senga so'ylay.
Fuyaning ustida yuk,
Yo'lda ketib borarmish.
Bo'talog'i izida,
Qonlar yutib borarmish.
Bo'talog'i zorlanib,
Yetib olayin, debdi.
Fuya, to'xtab bolaga,
Axir qolmayin, debdi u,
Sarbon qo'lida, bo'tam.
Ixtiyorsiz boraman,
Uning yo'lida, bo'tam.
Bir pasgina yupanib,

Og'rig'imni unutdim.
Brigadir sasi keldi,
Gapiga quloq tutdim:
-Fushlikdan tez qaytinglar,
Qaytinglar tez dalaga.
Normani bajarmagan,
Kechqurun-idoraga!
Velkasiga ko'tardi,
Onam meni bechora.
Uyga borsak, tushlikka,
Burda non yo'q, nachora.
Yotib daming olgin, der
Issiq choydan ichirgach.
Funuka pechda keyin,
Qotira boshlar ko'mach.
Qistogga qolganida,
Onamning odati shu.
Ko'mach qotirar zo'rg'a,
Ne qilsin, himmati shu.

XI

Otiz qilib, chel tortib,
Rosa zavqqa to'lamiz.
Qovun ekib, goh buzib,
Paxta ekan bo'lamiz.
Bolalarning ichida
Quv, shaytonni Baxtiyor.
Uquvli, o'y - fikrli,
Mard, chaqqoni Baxtiyor.
Ko'p hotlarda, o'zicha
O'yinga bosh qo'shmas u.
Yoqmasa ketib qolar,
Iltimosga uchmas u.
Erinmas bo'tlak taxta,
Femir-tersak yig'ishdan.

Razzoq IBROHIM

Aravami, mashina,
«Ixtirolar» qilishdan.
Gap bor, - dedi bir kuni
Va ko'nglimga qo'l soldi...

«Beshariqqa» ikkimiz,
Boramizmi?- deb qoldi.
-Baki akam u yerga,
Qovun ekib qo'yibdi.
Fepalikda soyabon-
Chodir tikib qo'yibdi.
«Oqqosh»lar, «Gulobi»lar
Pishib yotibdi, ko'rsang.
Borib mazza qilardik,
Men bilan birga yursang.
So'zlariga ishonmay,
Shubhalanib boqaman.
Gapini o'tkazishga,
Baribir u ustamon.

(Davomi bor).

ALGEBRA DARSİ

(Davomi. Boshli o'tgan sonlarda).

Qo'ng'iroq chalinadi - dars boshlanadi...

- O'rtoqlar, kvadratning kvadrati nima bo'ladi? Avval shuni aytinglar, keyin o'taman darsni!

Bu kishi - darsning muqaddimasini hamisha shunday boshlagani uchun «Kvadrat» laqabiga sazovor bo'lgan o'qituvchimiz Asadov. U «i» unlisiga urg'u berib, tojik talaffuzida gapiradi. Bundan tashqari, ikki gapining biriga «o'rtoqlar», «oshino» so'zlarini qo'shadi. Akbarning sanashicha, «o'rtoqlar»ni bir soatda 148 marta ishlatganmish. «Hoy, matematik, buncha murakkab hisobni qandoq qilib chiqarding?» deb unga hazillashib qo'yaman.

Asadovning biror masala yoki misolni to'la-to'kis yechganini eslayolmayman. Bolalar «O'rtoq muallim, javobi chiqmadi-ku?» deb chug'urlashishsa, qo'l siltab, «E oshino, javobi shart emas», deydi.

- Qoniy, o'rtoqlar, uy vazifasini bi-ir ko'raylik-chi, kim bajaribdi, kim bajarmabdi? - U qator oralab uy vazifalarini tekshira boshlaydi.

Men matematikaga ham qiziqsam-da, uy vazifalarini ko'pincha bajarmay kelaman. Birinchidan, turli bahona bilan Asadovdan bemalol qutulishimni bilsam, ikkinchidan, bu sohada suyangan tog'im Risolat bor. U

matematikadan doskaga chiqqudek bo'lsa, menga o'xshagan a'lochilar yerga qarab o'tiradi. Uning hamma ishi pishiq-puxta, biror marta bo'lsin dars tayyorlamay kelganini hech kim bilmaydi. Qaysi dars demang qo'l ko'tarib turganini ko'rasiz.

Buning ustiga mening ham bor tashvishlarim shu jafokashning bo'ynida... - Ibromim, kechagi misolni yechdingizmi? - deydi u kuyinchaklik bilan, xuddi u turganda biror marta men yechib yurgandek.

- Yo'q, - deyman o'zimni beparvo ko'rsatishga urinib.

- Daftaringizni bering bo'lmasam, ko'chirib qo'yaman.

- Ana, so'mkamdan oling!..

«Shuni xotinlikka olsang, mazza qilasan-da lekin, - deydi kulib Umar, - qishda ko'rpa, yozda ko'rpacha...»

- Bu sizning xatingizga o'xshamaydi-ku, Normatuf oshino? - deydi tepamda qaqqayib turgan Asadov.

- U o'xshamasa, men unga o'xsharman, muallim! - deya haddim sig'ishidan sho'xlik bilan javob qaytaraman. U devoriy gazetadagi matematik terminlarni qo'shib yozgan she'rimni o'qib, menga tan bergan. Shundan buyon uy vazifasini bajarmasam ham deyarli koyimaydi, faqat: «ko'pam she'r yozabermay, uy vazifasini bajarishga ham bir e'tibor bering, oshino!» deb qo'yadi.

Asadov jurnalni ochib, doskaga chaqira boshlaydi:

- Jalol-uf, matematik oshino, buyaqq bir keling!

- O'rtoq muallim, mening bahomni bilasiz-ku!.. - deydi o'tirgan joyidan Akbar.

- Shundaymi? Ha, bo'lmasam kundalikni opkeling, oshino!

Akbar peshtaxtani ko'tarib ivirsigan bo'ladi.

- O'rtoq muallim, kundaligim uyda qopti...

- Sizga bo'lmasam ildiz ostida «4»!

- A? - Akbar kundaligini chiqaradi.

- A oshino, bu deganim «2»-de! Ikkining kvadrati to'rt bo'ladi. Ildiz ostidan chiqarsa...

- O'rtoq muallim... - Akbar o'qituvchiga yalinqirab boqadi.

- Ha, mayli, «3»! Shopir bo'lsangiz bir moshinangizga minamiz-de! Opkeling kundalikni!..

Akbarni «matematik» deyishimiz bejiz

emas. Bu fandan u o'ta no'noq. Kuni shu: «shopir bo'ladi, Asadovni moshinasiga mindirib», zo'rg'a «3» oladi. Hayronman, lineykadan qochib ketgani uchun Hojiqulov uni 21 musht urganini qandoq sanagan ekan-a?..

U voleybolni yaxshi o'ynaydi. Safarovga hayasi keladi. Safarov esa kemshik tishlari orasidan chirt etkizib tupuradi-da, «O'ylama, men tirik ekanman, sen bolaga o'rin yo'q!» deydi. Bilmadim, Akbar bechora endi nima qilar ekan... O'zi yaxshi bola-yu, bir oz qo'rqqoq-da: Hojiqulov urib «mulla» qilib qo'ygan.

Shundan beri u hatto o'qayib qarasa ham, qo'llarini bir-biriga qovushtirgancha atay qimtingan holda g'alati tovush bilan «Bir-r matta kechiring, o'rtoq muallim!» deya shang'illab yuboradi. Albatta, bu «kechirim» zahirida alam va kinoya bor... Akbar - mening uchinchi raqamli «general»im. Hojiqulov yo'q joylarda g'oyat jur'atli: Risolatga maktubimni yetkazishmi, «Prima» topib kelishmi, xullas, so'zimni yerda qoldirmay bajaradi. Umar uni «Voobshe-to, molodes paren - poslushniy», deb maqtaydi.

Doska oldida, yaqinidan o'tsangiz, atrining hidi ikki kun dimog'ingizdan ketmaydigan Salimova degan yasanchiq qiz javob berolmay mulzam. Asadov tajang. Bizga o'giriladi:

- O'rtoqlar, kim aytadi? Oldingi partada o'tirgan Risolatning hamisha tayyor qo'lini ko'raman.

- Qoniy, o'rtoq Fayziyeva, Viyet teoremasini bir sayrab yubaring, o'rtoq Salimova bir eshitsunlar!

Risolat sharillatib aytib tashlaydi.

- Oxi, bilim deganlari mundoy bo'пти-de! Eshitdingizmi, Salimova? O'tiring, o'rtoq Fayziyeva, «5»ning kvadrati!..

- Menga-chi? - deya suzilib so'raydi Salimova.

- Sizga... - Asadov o'ylangan bo'ladi, - o'smangiz uchun bir ball, surmangiz uchun bir ball... Hisoblang! Shuniyam bilmasangiz kerag-a, o'rtoq Salimova? Demak, bahongiz - ildiz ostida «4»-de!

Keyin o'qituvchi va'xzonlikni boshlaydi: Salimovaga o'xshaganlarni yomonlaydi, ularni Risolatdan o'rnak olishga chaqiradi. Ma'ruzasini «O-o, bizlar o'quvchilimizda qandoq edig-a, o'rtoqlar!» deb tugatadi.

So'ng, misol yechishga o'tamiz. Asadov uyga vazifa berarkan:

- O'rtoqlar, tayyorlanishingiz shu bo'lsa,

imtihonda ahvolingiz voy! - deydi.

Doskadan misolni ko'chirib olayotgan bolalar chug'urlashadi:

- O'rtoq muallim, anavi yechganingizning javobi chiqmadi-ku?

Asadov qo'l siltaydi:

- E, oshino, shart emas!..

Men bu darsning jiddiyroq o'tilishini Risolat mening munosabatlarimga e'tibor bilan qarashidek istayman. Biroq, afsuski... Qo'ng'iroq chalinadi - dars tugaydi...

...Kechirasiz, o'rtoq muallim!..

KECHIRASIZ, O'RTOQ MUALLIM!

KIMYO DARSİ

Qo'ng'iroq chalinadi - dars boshlanadi...

- Hozir kimning darsi? - deb so'rayman yonimdagi Umardan.

- Nuriyansning, - deydi u quvnab.

Ostonada o'zi ham, gap-so'zi-yu qiliqlari ham kimyoviy mo'jizadek ajoyib muallimimiz G'affor Nuriyevich paydo bo'ladi. Sinf sevimli odamni ko'rib, boyagi qiy-chuvini unutadi, xona suv quygandek jim-jit bo'lib qoladi.

G'affor Nuriyevichning bo'yi past, sochi siyrak, ko'zi tiyrak, ma'noli boqib turadi. O'z fanini g'oyat sevadi, puxta biladi. Bir galgi laboratoriya ishida ro'y bergan nohush hodisa esimda...

Qosimov degan bolaning ehtiyotsizligi natijasida G'affor Nuriyevichning qo'liga kuydiruvchi modda to'kilib ketadi. Sinf go'yo muzlab qolgan. Hammamiz unga achinamiz, bu hodisaning oqibatidan qo'rqamiz. U esa odatdagiday xotirjam. «Nima bo'пти? Kuysa, bir qo'l kuyibdi-da! Bu fan uchun qurbon bo'lmoq ham baxt!» deydi shavq bilan.

Nafaqat men, balki hamma uni o'qituvchilarimiz orasida eng a'losi deb biladi.

G'affor Nuriyevich dars boshlashdan oldin:

Mashg'ulotimiz muvaffaqiyatli o'tadi degan umiddaman. Bu yo'lda sizlarga omad, menga g'ayrat bersin! - deydi quvnoq ohangda.

Ofarin, G'affor Nuriyevich! Ofarin, o'rtoq muallim! U gapni chertib-chertib gapiradi. Qiliqlari ham o'ziga mos, yarashikli. Holbuki, uning ayrim qiliq va iboralari g'oyat kulguli. U goho hajviy rolni ijro etayotgan mohir aktyorni eslatadi. Lekin biz - o'quvchilar bunga ortiq ajablanmaymiz, kulmaymiz ham. Negaki, bularning bari - uning o'ziniki, tabiatidan tug'ilgan xislat-odatlar. Har gal kimyodan yomon baho oladigan «ikkichi» Qosimov ham undan nolimaydi, qaytaga nechundir minnatdor...

Men G'affor Nuriyevich artist yoki adabiyotchi bo'lmaganiga afsuslanaman. Uning bir aytgan o'tkir iborasini takror eshitish mushkul - ertasi u yangisini ishlatadi.

O'qituvchi o'tgan mavzuni so'ray boshlaydi:

- Muhtaram Boltayev! Sizni tantanavor suratda doska huzuriga tashrif buyurishga taklif etaman...

Boltayev chiqadi.

- Polietilen formulasini yozib, mani xushnud eta olasizmi? - deydi G'affor Nuriyevich sho'x ohangda. Doskadagi formulani ko'rib esa beixtiyor o'midan turib ketadi:

- O'chiring, darhol o'chiring! Hech kim

Erkin A'ZAM

ko'rmasin! Mani sharmanda etib fruktozani yozdingiz! Jingalak sochli kallangizda yana bir bor o'ylab ko'ring, birodar!

Boltayev «jingalak sochli kallasida yana bir bor o'ylab ko'radi», ammo G'affor Nuriyevichni «xushnud eta olmaydi...»

- O'-o', Jaloli-iy, - deydi G'affor Nuriyevich cho'zib, shivirlashib o'tirgan Akbarga, - doska o'zlariga muntazir!..

Akbarning ham javobidan

qoniqmagan o'qituvchi deydi:

- Mavzuning ellik foizini bilasiz. Demak, bahongiz ham shunga yarasha. Labbay, necha bo'larkan?

- Besh, - deydi nimagadir ishongan Akbar.

- Iya, nega endi?

- Ellikning yarmi... nolini optashlasak, beshi qoladi-da, muallim!

- Ofarin-e! Matematikani ham qultillatmay ichib yuborgan ekanlar-da...

Bu yoqdan biz luqma otamiz:

- Uning o'zi «matematik»-da, G'affor Nuriyevich!

- Shunday demaysizlarmi? Obbo, mulla Akbar-ey!.. Ha, bo'lmasa, bu yog'ini bizning mashhur kimyogar Qosimov hal qilib berar?..

Mashhur «kimyogar»dan ham, odatdagidek, hech gap chiqmagach, G'affor Nuriyevichning jahli qo'ziydi. Va pardama-parda ko'tarilib boruvchi ovozda doskadagilarga birin-birin zarda qiladi:

- O'tiring!

- Keting!

- Yo'qoling!

Kulguli hol. Kulamiz. G'affor Nuriyevichning o'zi ham bizga qo'shiladi. Ammo birdan xomush tortib, deraza oldiga boradi. Uzoq turadi. So'ng, Risolatga qarab iltijo ohangida murojaat qiladi:

- Fayziyeva, o'zingiz chiqib hal etmasangiz, bu uch pahlavonning tishi bir shaftoliga o'tmadi!

O-o, Risolatim! Mening erka xayolginam: har darsda qo'l ko'tarib turishni bilasan-u, maktublarimga javob qaytarishga qolganda... Umar aytganidek: «redko».

O'qituvchi doskani formula bilan to'ldirib yuborgan Risolatdan zavqlanib ketadi:

- O-o, man sizni o'zimday bilaman! Siz o'qituvchi bo'lsangiz, menga non qayoqda edi, Fayziyeva! Sizga baholarning oliysi - plyus «5» qo'yishga ruxsat eting!..

Yangi mavzuni «miyamizga qo'rg'oshin misol quygan» G'affor Nuriyevich darsni bunday yakunlaydi:

- Navbatdagi mashg'ulotgacha sizlar maning baxtinga, man sizlarning baxtingizga omon bo'laylik!

O, bu dars naqadar maroqli!

Men bu darsning Risolatning visolidek cho'zilishini istayman. Afsuski...

Qo'ng'iroq chalinadi - dars tugaydi...

...Kechirasiz, o'rtoq muallim!..

(Davomi bor).

Bizning to'garak

BAHOR YOMG'IRI

Sharros quyib birdaniga,
Eritib yubordi qorni.
Salomlashdi quchoq ochib,
Uyg'otib ko'klam, bahorni.

Gul-chechaklar asta jonlanib,
Tabiatga chiroy qo'shdi.
Dov-daraxtni uyg'otib butkul,
Yomg'ir asta shashtidan tushdi.

Vashillik kasb etib olam,
Dillar tuydi ajib bayot.
Dala-dashtda ish avj olib,
Boshlandi jo'shqin bir hayot.

Abdulla SODIQOV,
Samarqand viloyati,

Narpay tumanidagi 30 - maktabning 9 - sinf o'quvchisi.

XANDALAR

-Oyijon, mana bu sut sigirnikimi, yo echkiniki?-deb so'radi Durdonona onasidan.

-E, shuni ham bilmaysizmi, bu sut meniki, -javob berdi jajjigina singlisi bilag'onlik bilan.

xxx

Uyning burchagiga ilingan allaqanday buyumni ko'rib, ukasi akasidan so'rabdi:

-Akajon, anavi nima?

-Umi, uyning haroratini o'lchaydigan asbob, -javob berdi akasi.

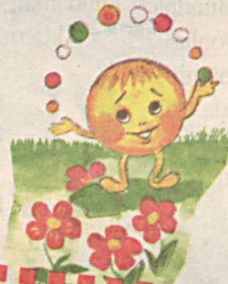
-Iye, uyimiz ham shamollab qolibdimi?..

xxx

Bo'g'irsoq cho'milaveribdi,
cho'milaveribdi. Ammo boshini yuvishni unutib qo'yibdi.

Nargiza SHARIPOVA,
Toshkent viloyati, Toshkent tumanidagi
2 - o'rta maktabning 5 - «G» sinf o'quvchisi.

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

BOSH MUHARRIR:

Umida

ABDUAZIMOVA

TAHRIR HAY'ATI:

Turobjon JO'RAYEV,
Shuhrat AHMEDOV,
Botir UBAYDULLAYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Abdusaid KO'CHIMOV,
Nurxon NAFASOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Gazeta O'zbekiston
Matbuot va axborot
agentligida

022- raqam bilan
2003 yil 11 dekabrda
ro'yxatdan o'tgan.

Noshir

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi.

Gazeta

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi

kompyuter bo'limida terib
sahifalandi va
chop etildi.

Gazeta haftaning dushanba
kuni chiqadi.

Hajmi A-3,

2 bosma taboq.

Adadi - 50 264

Buyurtma N: J 1075

Dizayner va sahifalovchi:

Otabek

ESHCHANOV.

Navbatchi:

Ozoda

TURSUNBOYEVA.

Rassom:

Nodira MIRZAYEVA.

Manzilimiz:

700129,

Toshkent shahri,

Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Obuna indeksi: 198.

e-mail:

tong_yulduzi@rambler.ru

Tel: 144-10-38

144-38-10

144-63-08

Tel./ faks:

(99871) 144-24-45

Qadim o'tgan zamonda, allaqaysi mamlakatning kuy-qo'shiqni, o'yin-kulguni umuman yoqtirmaydigan injiq bir podshosi bo'lgan ekan. Uning farmoyishi bilan bu yurtida to'y-yu tantanalarni nishonlash,

qo'shiq aytib, xursandchilik qilish u yoqda tursin, hatto «qo'shiq» degan so'zni og'izga olish ham man etilibdi. Bexosdan xirgoyi qilib yuborgan odamni ham, qo'shiq matnini yozgan shoiru unga kuy bastalagan bastakorni ham o'limga mahkum qilaveribdi. «Kimda-kim qo'shiq kuylasa o'zi o'limga, moli talonga mahkum», deya jar soldiribdi. Oxir-oqibatda bu mamlakatda birorta ham san'atkor qolmabdi.

Kunlardan bir kun podshoning vaziri bexosdan: «Olampanoh, bog'ingizdagi bulbulning xonishini qaranga», deb yuboribdi. Bu gapdan darg'azab bo'lgan podsho jallodni chorlab, vazirini o'limga mahkum qilibdi. Shuningdek, o'lkadagi barcha bulbullarni qirib tashlashga,

bog'ni esa yoqib yuborishga farmon beribdi.

Mamlakat motamsaro

kasalingizning birdan-bir davosi - qo'shiq!» debdi vaziri. Podsho uni ham, xuddi shunday fikr

holdan darg'azab bo'lgan podsho jallodni chaqira-chaqira holdan toyibdi. Chunki uning ovozi o'zidan boshqa hech kim eshitmabdi-da.

Shu uxlagancha, to'rt kecha-yu kunduz uxlabdi.

Musofir esa qo'shig'ini to'xtatmabdi. Beshinchi kuni uyqudan uyg'ongan podsho o'zini juda yengil, sog'lom his qilibdi va kuy-qo'shiqning sehriga tan beribdi.

-Va'damga vafo qilib, senga podsholigimning yarmini beraman, -debdi u musofirga.

-Menga davlatingiz kerakmas, sizni davolayman deb ovozimdan ayrildim. Endi birorta xushovoz hofizingizni menga hamroh qilasiz. Men do'mbira chalaman, u esa qo'shiq kuylaydi, -debdi u.

Podsho mamlakatdagi barcha hofizlarni saroyga chorlab, darvozalarini lang ochdirib qo'yibdi. Lekin hech kim kelmabdi. Shunda yurtidagi barcha qo'shiqchilarni o'limga mahkum qildirib yuborgani yodiga tushib, rosa mulzam bo'libdi...

Sayyora SEVINCHEVA,

Buxoro viloyati, Olot tumanidagi

12 - o'rta umumta'lim maktabi o'qituvchisi.

QO'SHIQ SEHRI

(Ertak)

o'lkaga aylanibdi. Podsho qattiq zerikkanidan kasal bo'lib qolibdi. Eng dono vazirini huzuriga chorlab, dardiga shifo topishini buyuribdi.

«Bilaman, bu gapim uchun siz meni o'limga mahkum etasiz. Lekin baribir aytaman:

bildirgan boshqa tabiblarni ham o'limga mahkum etaveribdi. Mamlakatda tabib zoti qolmabdi. Podsho esa tabib topib kelinglar, kimda-kim meni davolasa, podsholigimning teng yarmini beraman, deya choparlarini holi-joniga qo'ymasmish. Shunda ko'chada ketayotgan bir musofirni tutib kelishibdi. Bor gapdan xabar topgan musofir podshoning vazirini ko'rib, o'ylanib qolibdi. «Podshoni davolash qo'limdan kelmaydi. Lekin bu gapni aytsam, u meni o'ldiradi. Shunday ekan, o'limim oldidan bir xursandchilik qilib olay», debdi-da, xurjunidan do'mbrasini olib, bor ovozi bilan

qo'shiq kuylay boshlabdi. Bu

TOPISHMOQLAR

Ular million-million qiz,
Sanab bo'lmas sanogsiz.
Kunduz ko'rinmas ular,
Faqat tunda chiqarlar.

Dono-dono so'zlaydi,
Vaxshilikni ko'zlaydi.
Olganingda qo'lingga,
Nur taratar yo'lingga.
Ne haqda qildim xitob?
Uning nomidir ...

Dumaloqdir u o'zi,
Bordir na qoshu ko'zi.
Sakrab-sakrab yuradi,
Tegmasang, tek turadi.

Gulnoza SAYDULLAYEVA,
Sirdaryo viloyati, Xovos tumanidagi
15 - maktabning 7 - sinf o'quvchisi.

XANA BODOM GULLADI

Borliqni kezadi ko'klam nafasi,
Shodliklarga to'ldi yurak qafasi.
Fastlar sarvari gulgun bahorga,
Go'zal qizlarning ham kelar havasi.

Endi kiyishadi yam-yashil libos,
Barcha dov-daraxtlar, tol va toraklar
Datalarga oshiqar sho'x bolajonlar
Uchirishar ko'kda turfa narraklar.

Xana bog'da bodom gulladi oppog,
G'uncha tugdi hatto o'rik qirmizrang.
Shunday nafosatli ajib maftunkor,
Ko'zingiz quvnaydi, siz ham bir qarang.

Abdulaziz MAMADALIYEV,

Andijon viloyati, Baliqchi tumani, Cho'ngqayma qishlog'i.